

ЗАТВЕРДЖУЮ

начальник управління Державної
служби якості освіти в Одеській області

Марина МАЛІК

«29» вересня 2025 року

Висновки

**за результатами здійснення
управлінням Державної служби якості освіти в Одеській області
аналізу діяльності Роздільнянської міської ради Одеської області**

I. Предмет аналізу

Діяльність РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ щодо реалізації державної політики у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти на відповідній території; реалізації визначених законодавством прав та обов'язків засновника закладів освіти в частині формування мережі, що забезпечує якісну та доступну освіту

II. Період, за який здійснюється аналіз

з 07 серпня 2022 року до 06 серпня 2025 року

III. Підстави для здійснення аналізу

Аналіз здійснювався відповідно до пунктів 7, 14 розділу II, абзацу першого пункту 4 розділу III Положення про управління Державної служби якості освіти в Одеській області, затвердженого наказом Державної служби якості освіти України від 03 липня 2019 року № 01-11/30 (зі змінами), Порядку здійснення аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2021 року № 1313, та згідно з наказом управління Державної служби якості освіти в Одеській області від 29 липня 2025 року № 01-09/63 «Про здійснення аналізу діяльності РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

IV. Строк роботи комісії

з 06 до 08 серпня 2025 року

V. Прізвище, ім'я, по батькові керівника органу місцевого самоврядування, місцевого органу управління освітою

БОСЮК Ольга Леонідівна – перший заступник Роздільнянського міського голови;

НІЩЕНКО Марина Вікторівна – начальник відділу освіти Роздільнянської міської ради;

КУЧЕРЕНКО Наталя Олександрівна – начальник відділу культури Роздільнянської міської ради

VI. Склад комісії або посадові особи, відповідальні за здійснення аналізу:

САМОФАЛОВА Валентина Анатоліївна – начальник відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти в Одеській області (голова комісії);

ПАХОМОВА Аліна Миколаївна – головний спеціаліст відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти в Одеській області;

ЗАХАРОВА Ольга Михайлівна – головний спеціаліст відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти в Одеській області

VII. Особи, присутні під час здійснення аналізу:

НІЩЕНКО Марина Вікторівна – начальник відділу освіти Роздільнянської міської ради

VIII. Під час аналізу відвідувалися заклади освіти:

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 1 РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Роздільнянський ліцей № 1) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ ШЕВЧЕНКА, будинок 56);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 2 РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Роздільнянський ліцей № 2) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ ЩАСЛИВА, будинок 54);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 3 РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Роздільнянський ліцей № 3) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ САДОВА, будинок 9);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 4 РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Роздільнянський ліцей № 4) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ МУНІЦИПАЛЬНА, будинок 17а);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «БУРДІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Бурдівський ліцей) (67443, Одеська область, Роздільнянський район, село Бурдівка, ВУЛИЦЯ ШКІЛЬНА, будинок 5);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЄРЕМІЇВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Єреміївський ліцей) (67442, Одеська область, Роздільнянський район,

село Єреміївка, вулиця Центральна, будинок 37);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «НОВОУКРАЇНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Новоукраїнський ліцей) (67441, Одеська область, Роздільнянський район, село Новоукраїнка, ВУЛИЦЯ КУРТІВСЬКА, будинок 58);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «БУРДІВСЬКИЙ ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ «СОНЕЧКО» РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (далі – Бурдівський ЗДО «Сонечко») (67443, Одеська область, Роздільнянський район, село Бурдівка, ВУЛИЦЯ ШЕВЧЕНКА Б/Н)

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ «ОЛЕНКА» РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (далі – Роздільнянський ЗДО «Оленка») (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ПРОВУЛОК ШКІЛЬНИЙ, будинок 22-А);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ «ВЕСЕЛКА» РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (далі – Роздільнянський ЗДО «Веселка») (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ПРОВУЛОК СПОРТИВНИЙ, будинок 4);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЦЕНТР ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (далі – Центр творчості) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКА, будинок 27);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКА ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКА СПОРТИВНА ШКОЛА» (далі – ДЮСШ) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ ПРИВОКЗАЛЬНА, будинок 14);

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «РОЗДІЛЬНЯНСЬКА МІСЬКА ШКОЛА МИСТЕЦТВ» (далі – Школа мистецтв) (67400, Одеська область, Роздільнянський район, місто Роздільна, ВУЛИЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКА, будинок 25).

ІХ. Процес здійснення аналізу не фіксувався

Х. Висновки

1. Загальна інформація про громаду та повноваження органів управління освітою

Роздільнянська міська територіальна громада Одеської області (далі – громада) створена у 2020 році у складі 51 населеного пункту: м. Роздільна та 50 сіл у складі 10 старостинських округів: Бецилівський з селами Бецилове, Старокостянтинівка, Новоселівка, Желепове; Буцинівський з селами Буцинівка, Кузьменкове, Новодмитрівка, Міліардівка, Карпівка; Виноградарський з селами

Виноградар, Будячки, Вакулівка, Новодмитрівка Друга, Миколаївка, Новоградениця, Перше Травня; Єреміївський з селами Єреміївка, Бурдівка, Богнатове, Бринівка, Веселе, Поташенкове, Шеметове; Калантаївський з селами Благодатне, Калантаївка, Андрієво-Іванове, Карпове, Олександрівка; Кам'янський з селами Антонівка, Володимирівка, Кам'янка, Матишівка, Покровка; Кошарський з селами Кошари та Лозове; Новоукраїнський з селами Новоукраїнка, Петро-Євдокіївка, Капаклієве; Понятівський з селами Понятівка та Балкове; Чобручанський з селами Бакалове, Велізарове, Надія, Новий Гребеник, Нові Чобручі, Парканці, Слобідка, Старостине, Сухе, Шевченкове.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 720-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області» адміністративним центром громади визначено місто Роздільна. За даними з Паспорту громади (станом на січень 2025 року), розміщеному на її офіційному вебсайті, в громаді проживають близько 31,9 тис. осіб, її площа складас 766,4 км². Громада розташована на півдні Роздільнянського району Одеської області, відстань від адміністративного центру громади до обласного центру, м. Одеса, складає: залізницею 72 км, автошляхами – 78 км. Віддаленість населених пунктів громади від адміністративного центру – від 2 до 48 км (рис. 1).

Показник густоти населення (кількість мешканців на 1 км²) у громаді складає 41,6 осіб на 1 км², що майже у 1,6 рази менше, ніж у середньому по Україні (у 2024 році – 65,4 особи на 1 км²).

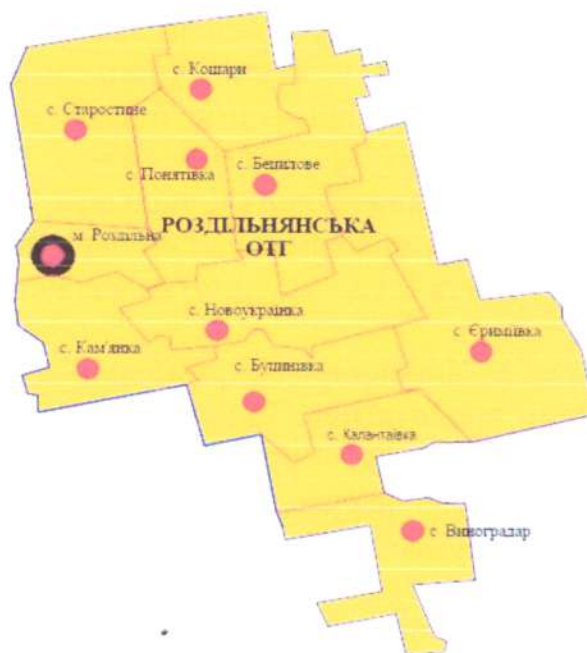

Рис. 1. Роздільнянська міська територіальна громада Одеської області

Органом місцевого самоврядування та засновником закладів освіти комунальної форми власності є РОЗДІЛЬНЯНСЬКА МІСЬКА РАДА ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ (далі – Роздільнянська міська рада), уповноваженим засновником органом, до функцій якого віднесено координацію діяльності закладів освіти

громади у сфері освіти та культури є відділ освіти Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – відділ освіти) та відділ культури Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – відділ культури) відповідно.

Роздільнянська міська рада діє на підставі Регламенту Роздільнянської міської ради VIII скликання, затвердженого рішенням Роздільнянської міської ради від 16 грудня 2020 року № 18-VIII. Виконавчий комітет Роздільнянської міської ради діє на підставі Регламенту виконавчого комітету Роздільнянської міської ради, затвердженого рішенням виконавчого комітету Роздільнянської міської ради від 29 грудня 2021 року № 491 (у новій редакції). Відділ освіти здійснює свою діяльність на підставі Положення про Відділ освіти Роздільнянської міської ради, нова редакція якого затверджена рішенням Роздільнянської міської ради від 08 липня 2021 року № 953-VIII (далі – Положення про відділ освіти); відділ культури – Положення про Відділ культури Роздільнянської міської ради, затвердженого рішенням Роздільнянської міської ради від 09 червня 2021 року № 750-VIII (далі – Положення про відділ культури).

Згідно з розпорядженням Роздільнянського міського голови від 18 липня 2023 року № 218/од-2023 «Про розподіл обов'язків між міським головою, секретарем міської ради, заступниками міського голови та керуючим справами виконавчого комітету» координує і контролює діяльність відділів освіти та культури заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

Відповідно до вищезазначених положень відділи виконують повноваження (завдання), що є предметом аналізу, а саме:

- здійснення аналізу стану освіти в громаді, прогнозування розвитку загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, удосконалення мережі відповідних закладів освіти згідно з освітніми потребами громадян (підпункт 2.1.2 пункту 2.1 розділу II Положення про відділ освіти);
- створення умов для здобуття громадянами дошкільної, повної загальної середньої та позашкільної освіти (підпункт 2.1.3 пункту 2.1 розділу II Положення про відділ освіти);
- підготовка проєктів рішень про закріплення за закладами дошкільної та загальної середньої освіти території обслуговування (підпункт 2.2.6 пункту 2.2 розділу II Положення про відділ освіти);
- здійснення контролю за виконанням конституційних вимог щодо обов'язковості здобуття дітьми громади повної загальної середньої освіти (підпункт 2.2.14 пункту 2.2 розділу II Положення про відділ освіти);
- здійснення контролю за відповідністю статутів підпорядкованих закладів освіти вимогам нормативно-правових документів (підпункт 2.2.17 пункту 2.2 розділу II Положення про відділ освіти);
- сприяння матеріально-технічному забезпеченню закладів освіти громади (підпункт 2.2.25 пункту 2.2 розділу II Положення про відділ освіти);
- забезпечення реалізації державної політики у сфері культури (підпункт 2.1.1 пункту 2.1. розділу II Положення про відділ культури);

- забезпечення доступності позашкільної мистецької освіти (підпункт 2.1.7 пункту 2.1. розділу II Положення про відділ культури).

Водночас Положення про відділ освіти містить завдання (повноваження), які не передбачені або суперечать чинному законодавству України, є перевищенням повноважень органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти, а окремі з яких обмежують гарантовану державою автономію закладів освіти, наприклад:

- здійснення контролю за дотриманням закладами освіти громади Державного стандарту загальної середньої освіти та вимог Базового компонента дошкільної освіти (підпункт 2.1.4 пункту 2.1 розділу II; такі повноваження органів місцевого самоврядування не передбачені чинним законодавством);

- здійснення інспектування та проведення атестації закладів освіти громади (підпункти 2.1.5, 2.1.6 пункту 2.1 та підпункти 2.2.4, 2.2.5 пункту 2.2 розділу II; такі повноваження органів місцевого самоврядування не передбачені чинним законодавством; відповідно до частини другої статті 69 Закону України «Про освіту» державний нагляд (контроль) у сфері освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами);

- здійснення комплектування закладів освіти педагогічними кадрами (підпункт 2.1.8 пункту 2.1 розділу II; такі повноваження органів місцевого самоврядування не передбачені чинним законодавством, вони звужують гарантовану державою автономію закладів освіти, оскільки відповідно до частин третіх статей 38 Законів України «Про повну загальну середню освіту» та «Про дошкільну освіту», частини третьої статті 23 Закону України «Про позашкільну освіту» керівник ЗО призначає та звільняє з посади працівників закладу освіти);

- вивчення потреби та внесення пропозицій до виконавчого комітету Роздільнянської міської ради щодо утворення вечірніх (змінних) шкіл, класів, груп з очною та заочною формами навчання (підпункт 2.2.9 пункту 2.2 розділу II в частині утворення вечірніх (змінних) шкіл суперечить вимогам статті 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту», решта визначених цим підпунктом повноважень не передбачені чинним законодавством, звужують гарантовану державою автономію закладів освіти, оскільки відповідно до абзацу першого пункту третього розділу I Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року № 536, заклади освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів можуть створювати класи з денною, вечірньою, заочною, дистанційною формами здобуття освіти, укладати договори про організацію мережевої форми здобуття освіти з іншими суб'єктами освітньої діяльності);

- внесення пропозицій до виконавчого комітету Роздільнянської міської ради про відкриття профільних класів (підпункт 2.2.10 пункту 2.2 розділу II; суперечить вимогам частини першої статті 4, частини восьмої статті 12 Закону

України «Про повну загальну середню освіту», статті 66 Закону України «Про освіту»);

- впровадження навчальних планів і програм, затверджених Міністерством освіти і науки України; затвердження робочих навчальних планів закладів загальної середньої освіти, погодження річних планів роботи закладів дошкільної освіти; внесення пропозицій щодо застосування експериментальних навчальних планів і програм (підпункт 2.2.19 пункту 2.2 розділу II; такі повноваження звужують гарантовану державою автономію закладів освіти, суперечать вимогам частин першої, четвертої та шостої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», частин третьої та четвертої статті 37 Закону України «Про дошкільну освіту»);

- затвердження штатних розписів закладів освіти (підпункт 4.4.10 пункту 4.4 розділу IV; суперечить вимогам частини першої статті 60 Закону України «Про повну загальну середню освіту», абзацу першого частини сьомої статті 51 Закону України «Про дошкільну освіту»).

Крім того, текст Положення про відділ освіти містить термінологію, не передбачену чинним законодавством (зокрема, «навчальні заклади», «навчально-виховний процес», «дошкільний навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад») (підпункти 2.1.2, 2.1.9 пункту 2.1, підпункти 2.2.6 пункту 2.2 розділу II та інші), «облік дітей і підлітків шкільного віку» (підпункт 2.2.6, пункту 2.2 розділу II), «навчально-виховний комплекс», «міжшкільний навчально-виробничий комбінат» (підпункт 2.2.10 пункту 2.2 розділу II) тощо.

Положення про відділ культури також містить повноваження, які не передбачені чинним законодавством України, зокрема проведення атестації закладів, підпорядкованих відділу (підпункт 2.2.17.9 пункту 2.2.17 розділу II суперечить вимогам частини четвертої статті 10 Закону України «Про позашкільну освіту»).

Структура та чисельність працівників відділів освіти та культури затверджуються відповідними рішеннями Роздільнянської міської ради (останнє – від 29 травня 2025 року № 4637-VIII). Впродовж останніх 3-х років штатна чисельність працівників відділів не змінювалася та складає: 6 осіб відділу освіти та 3 особи відділу культури. Аналіз посадових інструкцій працівників відділів освіти та культури показав, що переважна більшість з них опікуються питаннями освітньої діяльності закладів освіти у сфері освіти та культури. Водночас посадові обов'язки 4-х спеціалістів I категорії відділу освіти є ідентичними, не передбачають реалізацію всіх повноважень відділу освіти, наказ про визначення та розподіл відповідальності між працівниками відділу не видавався. Зазначене ускладнює виконання відділом освіти повноважень у сфері освіти.

2. Розвиток мережі закладів освіти, яка відповідає запитам і потребам мешканців громади

2.1. Формування оптимальної мережі закладів освіти відповідно до запитів та потреб мешканців громади

Динаміка розвитку мережі закладів та установ освіти

У 2025 році мережа закладів освіти громади включає 31 заклад освіти (далі – ЗО), з них: 16 закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) (14 ліцеїв, 2 гімназії); 6 закладів дошкільної освіти та 6 дошкільних підрозділів ЗЗСО (далі – ЗДО); 3 заклади позашкільної освіти (далі – ЗПО), 2 з яких входять до сфери управління відділу освіти, 1 – відділу культури.

За період, охоплений аналізом, кількість ЗО громади зменшилася на 1 ЗЗСО: у 2024 році ліквідовано Комунальний заклад «Новоселівська гімназія Роздільнянської міської ради Одеської області» (рішення Роздільнянської міської ради від 06 березня 2024 року № 3679-VIII «Про припинення юридичної особи Комунального закладу «Новоселівська гімназія Роздільнянської міської ради Одеської області» шляхом ліквідації»).

У міській місцевості (м. Роздільна) розташовано 3 ЗДО, 4 ЗЗСО та 3 ЗПО, у сільській місцевості (селах Бецилове, Бурдівка, Буцинівка, Виноградар, Єреміївка, Кам'янка, Калантаївка, Кошари, Новоукраїнка, Понятівка, Слобідка, Старостине) – 9 ЗДО та 12 ЗЗСО.

Всім ЗЗСО та ЗДО громади у березні 2024 року переоформлено ліцензії на провадження освітньої діяльності у зв'язку зі зміною їхніх найменувань (розпорядження голови Одеської обласної військової адміністрації від 18 березня 2024 року № 261/А-2024 «Про видачу ліцензій на провадження освітньої діяльності комунальним закладам освіти Роздільнянської міської ради Одеської області»).

За даними звітності з питань освіти та за інформацією відділу освіти протягом 2024-2025 років у порівнянні з 2022 роком спостерігається тенденція до зменшення кількості дітей дошкільного та шкільного віку (від 3 до 18 років), які проживають (зарєстровані) на території громади, зокрема: у 2022 році – 5396 осіб; 2023 році – 4861 особа; 2024 році – 4353 особи, станом на 06 серпня 2025 року – 4356 особи. На момент здійснення аналізу діяльності Роздільнянської міської ради кількість дітей дошкільного та шкільного віку (від 3 до 18 років) зменшилася на 1040 осіб (19 %) порівняно з 2022 роком (рис. 2).

Рис. 2. Динаміка кількості дітей дошкільного та шкільного віку (від 3 до 18 років), які проживають на території громади, 2022-2025 роки

Із загальної кількості дітей дошкільного та шкільного віку (від 3 до 18 років)

громади 41 дитина (1 %) має статус внутрішньо-переміщеної особи, з них 13 дітей дошкільного та 28 дітей шкільного віку (32 % та 68 % від загальної кількості таких дітей відповідно). Всі вони здобувають освіту в ЗДО та ЗЗСО громади.

Для забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами, які проживають на території громади, на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти у ЗО громади шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічної допомоги та забезпечення системного кваліфікованого супроводження між Роздільнянською міською радою та Лиманською селищною радою укладено договір про співробітництво територіальних громад у частині делегування виконання завдань (у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, спорту, надання адміністративних послуг) (рішення Роздільнянської міської ради від 29 грудня 2021 року № 2394-VIII «Про продовження дії договору про співробітництво територіальних громад в частині делегування виконання завдань (у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, спорту, надання адміністративних послуг) від 25 грудня 2020 року, укладеного між Роздільнянською міською, Степанівською сільською та Лиманською селищною територіальними громадами»). Крім того, ЗЗСО в яких було організоване інклюзивне навчання, протягом 2023-2024 років укладалися угоди про співпрацю з комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Лиманської селищної ради Роздільнянського району Одеської області». Однак, слід зазначити, що станом на грудень 2024 року термін дії угод про співпрацю сплив, станом на 06 серпня 2025 року ці угоди не продовжувалися, нові угоди не укладалися.

Центр професійного розвитку педагогічних працівників у громаді не створено, угоди про співпрацю з Центрами професійного розвитку педагогічних працівників інших громад не укладалися, що не сприяє професійному розвитку педагогічних працівників громади, їх психологічній підтримці та консультуванню.

З 2021 року відповідно до рішення Роздільнянської міської ради від 08 липня 2021 року № 952-VIII всі ЗО громади, які перебувають у сфері управління відділів освіти та культури користуються послугами із планування, фінансування, ведення бухгалтерського обліку та звітності відповідних комунальних установ.

Прийняті рішення та вжиті заходи

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що у громаді здійснюється планування розвитку освіти.

Рішенням Роздільнянської міської ради від 23 грудня 2019 року № 2356-VII затверджено Стратегію соціально-економічного розвитку м. Роздільна з перспективою створення Роздільнянської об'єднаної територіальної громади на період до 2025 року (далі – Стратегія розвитку громади). Для об'єктивної оцінки сучасного стану громади проведено SWOT-аналіз, за результатами якого серед

сильних сторін громади визначено вигідне розташування громади в Одеській області; кваліфікований персонал та талановита молодь, що навчається; серед слабких – значна трудова міграція, дефіцит робочих місць; брак коштів на поточні та перспективні потреби розвитку громади.

Однією із стратегічних цілей, визначених Стратегією розвитку громади, є «Культурно-освітянські послуги та розвиток туризму», однією із операційних цілей якої зазначено розвиток сучасної високоякісної освіти відповідно до концепції «Нова українська школа». Документом визначено завдання для реалізації цієї операційної цілі: охоплення всіх дітей дошкільного та шкільного віку відповідною дошкільною та загальною середньою освітою та створення умов рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами; модернізація матеріально-технічної бази сільських шкіл відповідно до концепції «Нова українська школа»; впровадження і реалізація нових освітніх проєктів та сучасних інформаційних, комунікаційних технологій та засобів навчання; впровадження освітніх програм та методів навчання з формування в учнівській молоді активної громадянської позиції; створення навчальних класів з поглибленим вивченням іноземної мови; створення умов для забезпечення змістовного дозвілля учнів та оздоровлення дітей під час літніх канікул; підтримка обдарованої учнівської молоді та сприяння подальшому розвитку.

Рішенням Роздільнянської міської ради від 22 квітня 2021 року № 687-VIII затверджена програма соціально-економічного та культурного розвитку Роздільнянської міської територіальної громади на 2021-2026 роки (далі – Програма розвитку громади), яка реалізує Стратегію розвитку громади. Програмою розвитку громади передбачено заходи у сфері освіти – розвиток мережі закладів та груп компенсуючого типу для дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку; розвиток мережі ЗЗСО та ЗДО з урахуванням демографічних, економічних, соціальних перспектив та аналізу контингенту учнів; соціальний захист учасників освітнього процесу; у сфері культури – забезпечення доступності освіти у сфері культури для дітей та юнацтва; забезпечення населення громади якісними і доступними культурними послугами та можливостями для творчої самореалізації.

Рішеннями Роздільнянської міської ради від 22 квітня 2021 року № 694-VIII, від 21 грудня 2023 року № 3615-VIII затверджувалася Програма розвитку освіти громади на 2021-2023 роки та на 2024-2026 роки відповідно (далі – Програма розвитку освіти). Зазначені документи містять перелік окремих заходів з питань освіти, джерела та орієнтовні обсяги їх фінансування. Заходами Програми розвитку освіти на 2024-2026 роки (зі змінами, внесеними рішенням Роздільнянської міської ради від 29 травня 2025 року № 4664-VIII) передбачено забезпечення охоплення дітей дошкільного віку різними формами дошкільної освіти; здобуття обов'язкової дошкільної освіти дітьми 5-річного віку; організація сучасних напрямів гурткової роботи у ЗДО; оптимізацію мережі ЗЗСО; збереження та розширення мережі позашкільної освіти; забезпечення впровадження інклюзивної позашкільної освіти тощо. Слід зазначити, що до Програми розвитку освіти не включено заходи, які передбачені Стратегією

розвитку громади (зокрема, створення умов рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами; модернізація матеріально-технічної бази сільських шкіл).

Інформація про хід виконання Програми розвитку освіти щорічно заслуховується на сесіях Роздільнянської міської ради (рішення від 23 червня 2022 року № 2710-VIII, від 23 лютого 2023 року № 2905-VIII, від 06 березня 2024 року № 3717-VIII, від 24 лютого 2025 року № 17 відповідно).

У громаді вживаються певні заходи щодо оптимізації мережі ЗЗСО. Рішенням Роздільнянської міської ради від 22 вересня 2022 року № 2759-VIII затверджено перспективний план модернізації та реорганізації мережі закладів освіти Роздільнянської міської ради у 2022-2024 роках (далі – перспективний план). Згідно з пунктами 8, 9 перспективного плану з 17 ЗЗСО громади заплановано зміну типу 14 ЗЗСО та ліквідацію 2 ЗЗСО. Таким чином, у громаді заплановано функціонування 1 ліцею, 11 гімназій та 2 початкових шкіл. Слід зазначити, що у перспективному плані немає інформації про комунальний заклад «Єреміївський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – заклад дошкільної освіти» Роздільнянської міської ради Одеської області».

З метою виконання перспективного плану видано розпорядження Роздільнянського міського голови від 23 вересня 2022 року № 303/МР-2022, яким передбачено проведення вивчення, оцінки та громадського обговорення пропозиції з питань оптимізації та реорганізації ЗЗСО громади, затверджено графік громадських обговорень та створено організаційний комітет з підготовки та проведення відповідних громадських слухань. Згідно з графіком проведено всі громадські слухання. Однак станом на 06 серпня 2025 року у громаді ліквідовано 1 ЗЗСО (КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «НОВОСЕЛІВСЬКА ГІМНАЗІЯ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ») (далі – Новоселівська гімназія), 2 ЗЗСО залишаються функціонувати у статусі гімназій та 14 ЗЗСО – у статусі ліцеїв. Таким чином, перспективний план фактично не виконано.

Впродовж 2021-2022 років назви всіх ЗДО та ЗЗСО громади приведено у відповідність до вимог законів України «Про повну загальну середню освіту» та «Про дошкільну освіту» відповідно: рішеннями Роздільнянської міської ради затверджено їхні статuti в новій редакції.

Водночас за результатами вибіркового аналізу статутів ЗО громади (*Роздільнянського ліцею № 2, Кошарського ліцею та Старостинської гімназії Роздільнянської міської ради*), затверджених відповідними рішеннями Роздільнянської міської ради, виявлено наявність у цих документах положень, що суперечать чинному законодавству:

- видача табелю успішності випускникам, які не атестовані хоча б з одного предмета (відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» у разі відсутності результатів річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти учень має право до початку нового

навчального року пройти річне оцінювання та/або державну підсумкову атестацію. У разі повторного не проходження річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації педагогічна рада відповідного закладу освіти спільно з батьками учня до початку нового навчального року вирішує питання про визначення форми та умов подальшого здобуття таким учнем повної загальної середньої освіти);

- погодження із засновником або відділом освіти та територіальними установами Держпродспоживслужби України зміни тривалості уроків (відповідно до статті 23 Закону України «Про освіту» ЗО наділені автономією, що полягає в їх самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань; згідно з частиною четвертою статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту» організація освітнього процесу та діяльності закладу загальної середньої освіти належать до повноважень його керівника).

Крім того, цими статутами не передбачено: оцінювання діяльності керівника ЗО під час проведення загальних зборів (конференцій) колективу ЗО та можливість ініціювання за результатами оцінки проведення позапланового інституційного аудиту ЗО (вимога частини п'ятої статті 27 Закону України «Про повну загальну середню освіту»); оприлюднення на вебсайті (власному чи засновника) правил поведінки здобувача освіти в ЗО, а також положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ЗО (порушення вимог частини другої статті 30 Закону України «Про освіту»).

Крім того статuti ЗДО громади потребують приведення у відповідність до вимог Закону України «Про дошкільну освіту» № 3788-IX від 06 червня 2024 року.

Формування оптимальної мережі ЗДО

Мережа ЗО громади на серпень 2025 року включає 6 ЗДО та 6 дошкільних підрозділів ЗЗСО (далі – ЗДО): 3 ЗДО розташовані в адміністративному центрі громади – м. Роздільна, 9 ЗДО у 9 селах громади (Бурдівка, Буцинівка, Єреміївка, Кам'янка, Кошари, Новоукраїнка, Понятівка, Слобідка, Старостине). Станом на серпень 2025 року на територіях ще 41 населеного пункту громади ЗДО немає, територія обслуговування за 6 ЗДО громади не закріплена, мобільні дитячі садки для надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти за місцем проживання дітей на територіях, на яких не забезпечено безоплатне здобуття дошкільної освіти в інший спосіб, не створювалися. Крім того, у громаді у порушення вимог абзацу дев'ятого частини другої статті 66 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684 «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів» (зі змінами), облік дітей дошкільного віку не ведеться. Таким чином, у громаді не повною мірою реалізуються норми статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту» щодо забезпечення територіальної доступності дошкільної освіти.

З 2024 року в громаді впроваджено систему електронної реєстрації дітей у ЗДО через інформаційну систему управління освітою (ІСУО). Зарахування дітей до ЗДО здійснюється керівниками ЗДО згідно із заявами батьків.

За результатами наявної у відділі освіти інформації можна зробити висновок про тенденцію до зменшення дітей дошкільного віку в громаді: у порівнянні з 2022 роком у 2025 році кількість дітей віком до 3 років у громаді зменшилася на 38 %, віком від 3 до 6 (7) років - зменшилася на 33 %. Слід зазначити, що кількість дітей старшого дошкільного віку за цей період зменшилася більше, ніж вдвічі (рис. 3).

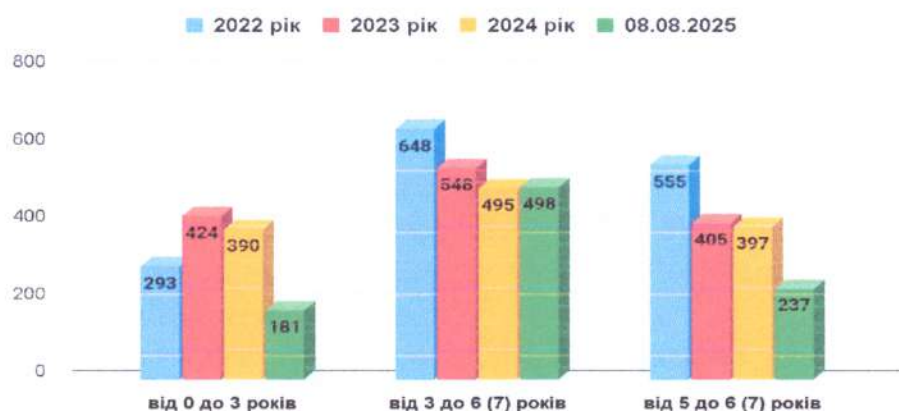

Рис. 3. Динаміка кількості дітей до 6 (7) років в громаді, 2022-2025 роки

За результатами аналізу даних звітності з питань освіти (форма 85-К) з'ясовано, що загальна проектна потужність ЗДО громади впродовж 2022-2025 років не змінювалася і складає 653 місця, що дозволяє охопити дошкільною освітою всіх дітей від 3 до 6 (7) років, які проживають у громаді.

Аналіз проектної потужності ЗДО та їхньої облікової наповнюваності показав, що впродовж останніх 3-х років середня завантаженість ЗДО громади (відношення наповнюваності (облікової кількості вихованців) до проектної потужності) не перевищувала 70 % та поступово зменшувалася: у 2022 році складала 70 %; у 2023 році – 67 %; у 2024 році – 60 %. Це обумовлено зменшенням кількості вихованців, які обліковуються у ЗДО: станом на 06 серпня 2025 року кількість вихованців ЗДО зменшилася на 9 % у порівнянні з 2022 роком (рис. 4).

Рис. 4. Динаміка завантаженості ЗДО громади, 2022-2025 роки

Водночас, незважаючи на неповну завантаженість, у ЗДО громади впродовж 2022-2025 років перевищуються норми наповнюваності груп, чим порушуються вимоги Закону України «Про дошкільну освіту»: частини другої статті 14 (діяли до 01 січня 2025 року), частин другої та третьої статті 17 (діють з 01 січня 2025 року). Зокрема, у 2022 році норми наповнюваності було перевищено у 6 групах 6 ЗДО (21 % від загальної кількості груп ЗДО громади); у 2023 році – у 6 групах 4 ЗДО (22 %); у 2024 році – у 5 групах 4 ЗДО (19 %); у 2025 році – в 1 групі 1 ЗДО (4 %).

Впродовж останніх 3-х років відсоток охоплення дошкільною освітою дітей віком від 3 до 6 (7) років, які зареєстровані та проживають у громаді, незначно збільшився: становив у 2022 році – 70 %, у 2023 році – 72 %, у 2024 році – 70 %, у 2025 році – 73 %. Однак не всі діти старшого дошкільного віку (5-6 (7) років), які проживають у громаді, охоплені дошкільною освітою, більше того, відсоток охоплення дошкільною освітою цієї вікової категорії дітей зменшується: у 2022 році – 65 %, у 2023 році – 61 %, у 2024 році – 59 %, станом на 06 серпня 2025 року – 44 %. Таким чином, у громаді не реалізуються вимоги частини другої статті 11 Закону України «Про освіту».

У громаді вживаються певні заходи щодо забезпечення здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами (далі – ООП).

Впродовж останніх трьох років кількість ЗДО, в яких організоване інклюзивне навчання, інклюзивних груп в них та дітей з ООП у цих групах збільшилася: у 2022 році в 1 ЗДО функціонувала 1 інклюзивна група, в якій виховувалася 1 дитина з ООП; у 2023 році у 2 ЗДО функціонувало 5 інклюзивних груп, в яких виховувалося 5 дітей з ООП; у 2024 році у 3 ЗДО функціонувало 5 інклюзивних груп, в яких виховувалося 5 дітей з ООП; станом на 06 серпня 2025 року у 3 ЗДО функціонують 4 інклюзивні групи, в яких виховується 9 дітей з ООП (рис. 5).

Рис. 5. Динаміка функціонування інклюзивних груп ЗДО, 2022-2025 роки

Спеціальні групи у ЗДО громади впродовж останніх 3-х років не створювалися.

Слід зазначити, що в громаді не виокремлюється інформація щодо вартості утримання 1 вихованця в дошкільних підрозділах ЗЗСО за рік, визначається

такий показник на 1 дитину (і учня, і вихованця), яка здобуває освіту в ЗЗСО, та на 1 вихованця, який здобуває освіту в ЗДО. Водночас частка дітей, які здобувають дошкільну освіту в дошкільних підрозділах ЗЗСО, від загальної кількості дітей в них складає впродовж останніх 3-х років від 11 % до 20 %. Тому ці показники не показують реальну ситуацію з вартістю утримання дітей в дошкільних підрозділах ЗЗСО.

Середня вартість утримання вихованця в 6 ЗДО громади у 2024 році зросла майже в 1,8 рази у порівнянні з 2022 роком: у 2022 році становила 49,0 тис. грн, у 2023 році – 54,0 тис. грн, у 2024 році – 90,4 тис. грн. Різниця між найвищою і найнижчою вартістю утримання вихованця в ЗДО складає 36,6 тис. грн (33 %), найвищі видатки на утримання вихованця у Кам'янському ЗДО «Сонечко» (111,0 тис.грн), найнижчі – у Роздільнянському ЗДО «Оленка» (74,5 тис.грн).

Формування оптимальної мережі ЗЗСО

Мережа ЗЗСО громади впродовж трьох останніх навчальних років скоротилася на 1 ЗЗСО, оскільки у 2024 році ліквідовано комунальний заклад «Новоселівська гімназія Роздільнянської міської ради Одеської області» (рішення Роздільнянської міської ради від 06 березня 2024 року № 3679-VIII «Про припинення юридичної особи Комунального закладу «Новоселівська гімназія Роздільнянської міської ради Одеської області» шляхом ліквідації»).

Станом на 06 серпня 2025 року здобуття повної загальної середньої освіти у громаді забезпечують 16 ЗЗСО, а саме на рівнях: початкової та базової середньої освіти – 2 ЗЗСО (Бецилівська гімназія Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Бецилівська гімназія) та Старостинська гімназія Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Старостинська гімназія)), початкової, базової та профільної середньої освіти 14 ЗЗСО (Роздільнянський ліцей № 1 Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Роздільнянський ліцей № 1), Роздільнянський ліцей № 2 Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Роздільнянський ліцей № 2), Роздільнянський ліцей № 3 Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Роздільнянський ліцей № 3), Роздільнянський ліцей № 4 Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Роздільнянський ліцей № 4), Бурдівський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Бурдівський ліцей), Буцинівський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Буцинівський ліцей), Виноградарський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Виноградарський ліцей), Єреміївський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Єреміївський ліцей), Калантаївський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Калантаївський ліцей), Кам'янський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Калантаївський ліцей), Кошарський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Кошарський ліцей), Новоукраїнський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі – Новоукраїнський ліцей), Понятівський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області

(далі — Понятівський ліцей), Слобідський ліцей Роздільнянської міської ради Одеської області (далі — Слобідський ліцей)).

На території міста Роздільна розташовані 4 ЗЗСО, решта 12 ЗЗСО функціонують на територіях 12 з 50 сіл громади.

В громаді пансіони в ЗЗСО не створювалися.

У 2022/2023 навчальному році всі ЗЗСО громади організовували освітній процес в одну зміну; у 2023/2024 навчальному році 12 ЗЗСО (75 %) громади організовували освітній процес в одну зміну, 5 ЗЗСО (25 %) – у дві зміни; у 2024/2025 навчальному році 10 ЗЗСО (63 %) організували освітній процес в одну зміну, решта 6 ЗЗСО (37 %) – у дві зміни. Збільшення кількості ЗЗСО, які працюють у дві зміни, обумовлено недостатньою кількістю місць в укриттях для одночасного розміщення всіх учасників освітнього процесу.

За наявною у відділі освіти інформацією з'ясовано, що проєктна потужність 17 ЗЗСО у 2022 році складала 5645 місць. Після ліквідації 1 ЗЗСО відбулось зменшення проєктної потужності ЗЗСО на 196 місць (3 %). З 2024 року проєктна потужність 16 ЗЗСО складає 5449 місць.

Фактична наповнюваність ЗЗСО впродовж останніх років зменшилася: у 2024/2025 навчальному році кількість учнів ЗЗСО громади на 9 % зменшилась у порівнянні з 2022/2023 навчальним роком (у ЗЗСО громади здобували освіту у 2022/2023 навчальному році – 4041 учнів, у 2023/2024 навчальному році – 3849 учнів, у 2024/2025 навчальному році – 3682 учнів) (рис. 6).

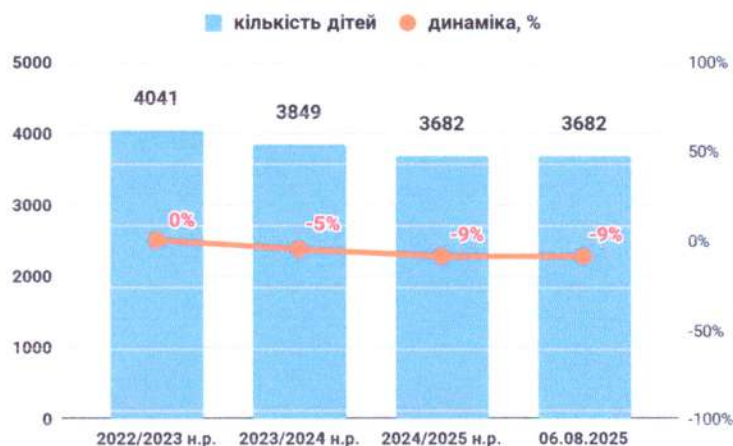

Рис. 6. Динаміка наповнюваності ЗЗСО громади, 2022-2025 роки

Аналіз проєктної потужності ЗЗСО та їхньої фактичної наповнюваності показав, що впродовж останніх 3-х навчальних років сумарна завантаженість ЗЗСО громади (відношення наповнюваності (фактичної кількості учнів) до проєктної потужності) не перевищує їхню сумарну проєктну потужність. Однак, у 3 ЗЗСО громади (Бурдівському ліцеї та Роздільнянських ліцях №№ 3, 4) впродовж періоду, що охоплює аналіз, спостерігається перевищення чисельності здобувачів освіти до їх проєктної потужності: у 2022/2023 навчальному році складало 10 %, 16 % та 45 % відповідно; у 2023/2024 навчальному році – 4 %, 14 % та 35 % відповідно. У 2024/2025 навчальному році перевищення

спостерігалось у 2 ЗЗСО – Роздільнянський ліцей № 3 (14 %) та Роздільнянський ліцей № 4 (23 %) (рис. 7).

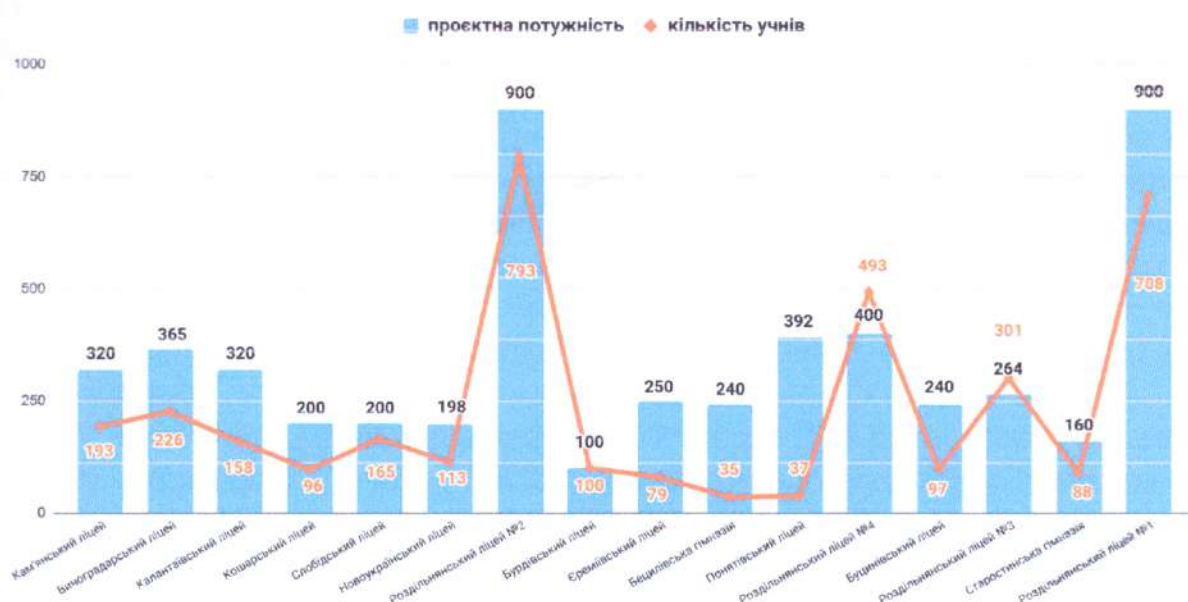

Рис. 7. Проектна потужність та фактична наповнюваність ЗЗСО у 2024/2025 н. р.

В інформаційній довідці Міністерства освіти і науки України щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2025 рік розрахункова наповнюваність класів в ЗЗСО громади складає 17,5. Відповідно до даних звітності (76-РВК) впродовж останніх 3-х навчальних років фактична наповнюваність класів ЗЗСО громади менша за розрахункову: у 2022/2023 навчальному році – 16,8; у 2023/2024 навчальному році – 16,9; у 2024/2025 навчальному році – 17,0. Слід зазначити, що середня наповнюваність класів лише базової школи (5-9 класів) перевищує розрахункову (рис. 8).

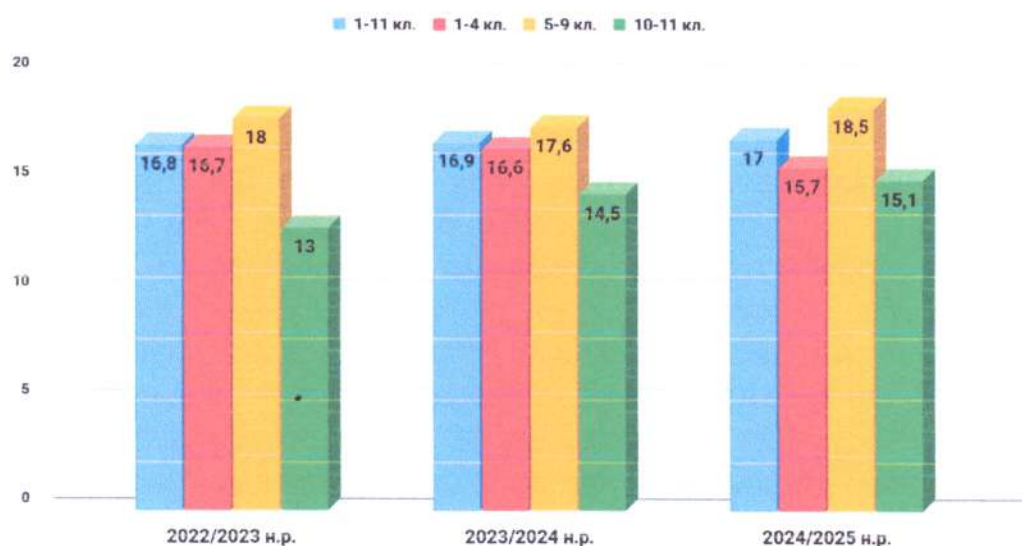

Рис. 8. Динаміка фактичної наповнюваності класів в ЗЗСО громади

Аналіз наповнюваності класів ЗЗСО громади впродовж останніх 2-х навчальних років показав, що лише по 1 ЗЗСО у 2023/2024 навчальному році (*Роздільнянський ліцей № 4*) та у 2024/2025 навчальному році (*Роздільнянський ліцей № 2*) мали наповнюваність всіх класів більше 15 учнів. Впродовж 2-х останніх навчальних років у 7 ЗЗСО (44 %) наповнюваність всіх класів (у *Кашарському, Бурдівському, Єремівському, Буцинівському ліцях*) або майже всіх класів (у *Новоукраїнському ліцеї, Бецилівській та Старостинській гімназіях*) не перевищувала 15 осіб. Найскладніша ситуація з наповнюваністю класів у Понятівському ліцеї, оскільки впродовж останніх 2-х навчальних років у цьому ЗЗСО наповнюваність класів не перевищує 10 осіб. Таким чином, наповнюваність всіх класів половини функціонуючих у громаді ЗЗСО нижче розрахункової.

Як можливий наслідок, впродовж останніх 3-х років фактична середня вартість утримання 1 учня у ЗЗСО громади за рік перевищує значення цього показника для ЗЗСО міської (24,4 тис.грн) та сільської (30,4 тис. грн) місцевості по Україні. Зокрема, у 2022 році середня вартість утримання 1 учня у ЗЗСО громади складала 28,0 тис.грн у міській місцевості та 54,1 тис.грн у сільській; у 2023 році - 33,0 тис.грн у міській місцевості та 62,7 тис.грн у сільській; у 2024 році - 39,0 тис.грн у міській місцевості та 70,1 тис.грн у сільській. Середня вартість утримання 1 учня у ЗЗСО громади у 2024 році порівняно з 2022 роком збільшилася на 39 % та 30 % у міській та сільській місцевостях відповідно.

За результатами аналізу звітності з питань освіти з'ясовано, що впродовж останніх 2-х навчальних років до 69 % учнів, які здобули базову середню освіту у ЗЗСО громади, продовжують здобувати повну загальну середню освіту у 10-х класах ЗЗСО громади. З урахуванням вищевказаного та контингенту учнів 7-9-х класів ЗЗСО громади очікуваний контингент учнів 10-х класів ЗЗСО громади у 2025/2026 навчальному році може становити 273 учні; у 2026/2027 навчальному році – 282 учні; у 2027/2028 навчальному – 273 учні. Очікуваний контингент старшої школи ЗЗСО громади на 01 вересня 2027 року (старт Державного стандарту профільної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року № 851) може становити 555 учнів. Таким чином, організовувати здобуття профільної середньої освіти такої кількості учнів відповідно до вимог законодавства з 01 вересня 2027 року зможуть не більше 1-2-х ліцеїв.

В усіх 14 ЗЗСО громади, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти, впродовж 3-х останніх років створювалися профільні класи: у 2022/2023 навчальному році – 34 профільних класи, в яких навчалися 456 учнів, у 2023/2024 навчальному році – 29 профільних класів, в яких навчався 421 учень, у 2024/2025 навчальному році - 30 профільних класів, в яких навчалися 449 учнів. Однак впродовж 3-х останніх навчальних років у 5 ЗЗСО (*Виноградівському, Калантаївському, Єремівському, Понятівському, Буцинівському ліцях*) періодично спостерігалася відсутність класів старшої профільної школи (10-х або 11-х); у 4 ЗЗСО (*Кам'янському, Кошарському, Слобідському, Бурдівському ліцях*) функціонували лише по 1 класу на паралелі

профільної школи з кількістю від 6 до 16 учнів, відповідно запроваджувався лише один профіль навчання. Впродовж 2-х останніх навчальних років лише у 3 ЗЗСО (Роздільнянські ліцеї №№ 1, 2, 4) на паралелях профільної школи функціонувало 2 і більше класів, та запроваджувалося 3 профілі.

За рівнем популярності профілі, що впроваджувалися у ЗЗСО громади, розподілилися наступним чином: української філології – впроваджувався у 44 % від загальної кількості профільних класів впродовж останніх 3 навчальних років; історичний - в 14 %, філологічний – в 11 %, технологічний – в 8 %, історико-філологічний – в 5 %; математичний – в 5 %; фізико-математичний – в 3 % (рис. 9).

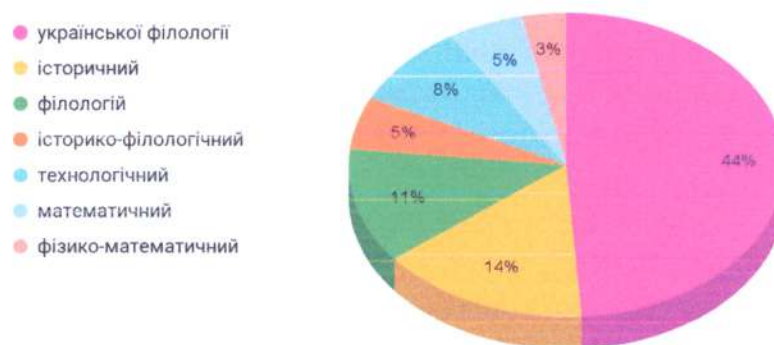

Рис. 9. Профілі, що впроваджуються в ЗЗСО громади, 2022-2024 роки

З урахуванням вищезазначеного можна прогнозувати, що станом на вересень 2027 року переважна більшість зі створених у громаді ліцеїв не відповідатиме вимогам абзаців шостого та восьмого частини першої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

За наданою інформацією відділу освіти протягом останніх 3-х навчальних років у ЗЗСО громади не створювалися групи подовженого дня. Водночас інформація про їх наявність вносилася до звітності з питань освіти (форми звіту № 76-РВК, ЗНЗ-1) впродовж останніх 3 навчальних років (у 2022/2023 навчальному році – 12 ЗЗСО, у 2023/2024 навчальному році – 6 ЗЗСО, у 2024/2025 навчальному році – 7 ЗЗСО).

У ЗЗСО громади створюються умови для здобуття освіти дітьми з ООП, які проживають на території громади. Впродовж останніх років у 14 ЗЗСО громади за заявами батьків учнів з ООП наказами керівників ЗЗСО створювалися інклюзивні класи. Кількість інклюзивних класів та учнів з ООП в ЗЗСО зростає щорічно: у 2022/2023 навчальному році функціонувало 42 інклюзивні класи, в яких навчались 58 учнів з ООП; у 2023/2024 навчальному році – 47 інклюзивних класів, в яких навчались 70 учнів з ООП; у 2024/2025 навчальному році – 53 інклюзивні класи, в яких навчались 85 учнів з ООП.

Формування оптимальної мережі ЗПО

На території Роздільнянської міської ради функціонують 3 ЗПО: «Роздільнянська дитячо-юнацька спортивна школа», «Центр творчості дітей та

учнівської молоді Роздільнянської міської ради Одеської області» та «Роздільнянська міська школа мистецтв». Така різноманітність профілів закладів позашкільної освіти дозволяє дітям громади обрати напрям позашкільної освіти відповідно до власних уподобань та обдарувань. Водночас всі ЗПО громади розташовані в адміністративному центрі – місті Роздільній. Доступність позашкільної освіти в решті населених пунктів громади у період, охоплених аналізом, частково задовольнялася мережею гуртків сільських будинків культури та клубів, які розташовані у 9-ти з 50-ти сіл громади. Водночас частка вихованців у цих гуртках від загальної кількості дітей громади, охоплених позашкільною освітою, невелика та щороку зменшується: у 2022/2023 навчальному році складає 9 %, у 2023/2024 навчальному році – 5 %, у 2024/2025 навчальному році – 3 %.

Кількість вихованців гуртків та секцій різноманітних напрямів позашкільної освіти в ЗПО громади у 2025 році збільшилась у порівнянні з 2022 роком на 13 %: у 2022 році – 1103 вихованця; у 2023 році – 1449 вихованців; у 2024 та 2025 роках – 1251 вихованець.

До звітності з питань освіти (форма звіту ЗНЗ-1) впродовж останніх 3-х навчальних років вносилися інформація про гуртки та секції за різноманітними напрямками позашкільної освіти у ЗЗСО громади (31-37 гуртків та секцій щорічно) та зазначалася кількість вихованців у них (від 517 до 665 осіб щороку). Проте за інформацією відділу освіти під час дії правового режиму воєнного стану такі гуртки та секції у ЗЗСО не функціонують.

Таким чином, у період, охоплений аналізом, діти громади здобувають позашкільну освіту в основному у ЗПО. Відсоток охоплених позашкільною освітою в ЗПО від загальної кількості дітей шкільного віку від 6 до 18 років, які проживають на території громади, становить: у 2022/2023 навчальному році – 24 %, у 2023/2024 навчальному році – 35 %, у 2024/2025 навчальному році – 34 % (рис. 10).

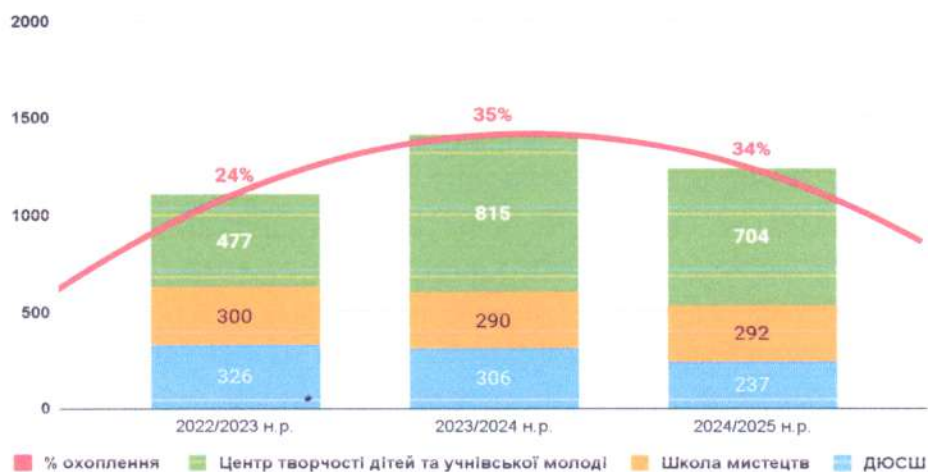

Рис. 10. Динаміка охоплення позашкільною освітою дітей шкільного віку, які проживають на території громади, 2022-2025 роки

Слід зазначити, що з урахуванням контингенту вихованців гуртків установ культури відділу культури відсоток охоплення дітей шкільного віку, які

мешкають у громаді, незначно вищий: у 2022/2023 навчальному році – 26 %, у 2023/2024 навчальному році – 37 %, у 2024/2025 навчальному році – 35 %.

Частка вихованців ЗПО, які проживають у сільській місцевості, від загальної кількості вихованців ЗПО незначна, складає: у 2022 році – 1,7 %, у 2023 році – 2 %, у 2024 році – 2 %.

Таким чином, з урахуванням вищенаведеного можна зробити висновок, що у 2022-2025 роках у громаді не забезпечується рівний доступ до позашкільної освіти дітям, оскільки доступ до цієї освіти дітей, які проживають у сільській місцевості, ускладнено.

2.2. Забезпечення територіальної доступності початкової та базової середньої освіти

Роздільнянською міською радою, відділом освіти вживаються певні заходи щодо забезпечення територіальної доступності початкової та базової середньої освіти.

Мережа ЗЗСО громади сформована таким чином, що ЗЗСО, які забезпечують здобуття початкової та базової середньої освіти, функціонують на територіях усіх старостинських округів громади (села Бецилове, Бурдівка, Бучинівка, Виноградар, Єреміївка, Кам'янка, Калантаївка, Кошари, Новоукраїнка, Понятівка, Слобідка, Старостине) та в адміністративному центрі громади (місті Роздільній).

Рішенням виконавчого комітету Роздільнянської міської ради від 21 вересня 2021 року № 345 «Про закріплення територій обслуговування за комунальними закладами Роздільнянської міської ради» закріплено територію обслуговування за всіма ЗЗСО громади. Проте територія 1 населеного пункту (села Бринівки) не розподілена між ЗЗСО громади, таким чином не забезпечено реалізацію права дітей шкільного віку цього населеного пункту на здобуття початкової та базової середньої освіти у найбільш доступному та наближеному до місця їх проживання закладі освіти (порушення частини другої статті 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Крім того, незважаючи на зміни в мережі ЗЗСО (перейменування, ліквідацію) зміни до вищевказаного рішення не вносилися. Таким чином, не виконується рекомендація, передбачена пунктом 9 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 16 квітня 2018 року № 367, щодо щорічного аналізу результатів розподілу і закріплення території обслуговування і врахування під час розподілу і закріплення за закладами освіти території обслуговування на наступний рік.

Актуальним шляхом забезпечення територіальної доступності повної загальної середньої освіти в громаді є підвезення до ЗЗСО (місця навчання, роботи) та у зворотному напрямку (до місця проживання) учнів і педагогічних працівників (далі – підвезення учнів і педагогічних працівників). У громаді

створені умови для підвезення до 8 ЗЗСО учнів з 39 населених пунктів громади, які проживають на відстані понад 2 км від ЗЗСО, на територіях решти сільських населених пунктів громади за інформацією відділу освіти немає дітей, які б потребували підвезення.

Рішенням Роздільнянської міської ради від 09 червня 2021 року № 778-VIII затверджено Положення про порядок використання шкільних автобусів. Однак у преамбулі зазначеного рішення та тексті додатку до нього є посилання на Закон України «Про загальну середню освіту», який втратив чинність 18 березня 2020 року.

Парк шкільних автобусів налічує 10 одиниць техніки, які закріплені за 8 ЗЗСО громади для організації підвезення учнів та педагогічних працівників (по 2 шкільних автобуси – за Слобідським та Єреміївським ліцеями та по 1 – за Кам'янським, Виноградівським, Калантаївським, Новоукраїнським, Буцинівським ліцеями, Старостинською гімназією).

Відділом освіти вивчається потреба учнів у підвезенні. За останні 3-и навчальні роки кількість учнів, які проживають на відстані понад 2 км від ЗЗСО та потребують підвезення до ЗЗСО, майже не змінилася: у 2022/2023 навчальному році потребували підвезення до ЗЗСО 542 таких учнів; у 2023/2024 навчальному році – 532 учня; у 2024/2025 навчальному році – 540 учнів. У громаді забезпечено підвезення 100 % учнів, які цього потребують (рис. 11).

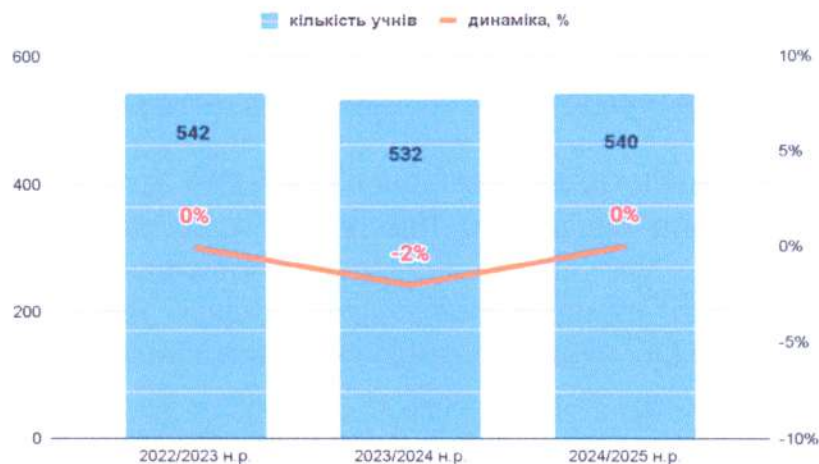

Рис. 11. Динаміка кількості учнів, які потребують підвезення та підвозяться до ЗЗСО, 2022/2023-2024/2025 н.рр.

Підвезення учнів і педагогічних працівників здійснюється 10-ма шкільними автобусами за 21-м маршрутом. У всіх ЗЗСО, які організовують підвезення, паспорти маршрутів погоджені Управлінням патрульної поліції в Одеській області, Роздільнянським міським головою як організатором регулярних перевезень та затверджені комунальною установою «Роздільнянський центр освіти» Роздільнянської міської ради Одеської області як замовником перевезень.

У ЗЗСО громади надається можливість учням здобувати освіту за індивідуальною формою. Кількість учнів, які скористалися такою можливістю

збільшилася у 2024/2025 навчальному році на 62 особи (на 78 %) у порівнянні з 2022/2023 навчальним роком. Так у 2022/2023 навчальному році у 12 ЗЗСО було організовано здобуття освіти за такою формою для 80 учнів (екстернат – 14 учнів, сімейною (домашньою) – 16 учнів, педагогічний патронаж – 50 учнів); у 2023/2024 навчальному році у 14 ЗЗСО – для 130 учнів (екстернат – 34 учня, сімейною (домашньою) – 22 учня, педагогічний патронаж – 74 учня); у 2024/2025 навчальному році у 10 ЗЗСО – для 142 учнів (екстернат – 38 учнів, сімейною (домашньою) – 54 учня, педагогічний патронаж – 50 учнів) (рис. 12).

Рис. 12. Кількість учнів, які здобували освіту в ЗЗСО за індивідуальною формою, 2022/2023-2024/2025 н.рр.

Організація освітнього процесу залежно від безпекової ситуації в регіоні

Роздільнянської міською радою, відділами освіти та культури вживались заходи для забезпечення організації освітнього процесу в ЗО в умовах дії правового режиму воєнного стану.

З урахуванням наявних безпекових умов та за результатами проведеної роботи з облаштування укриттів освітній процес у ЗО громади було організовано наступним чином.

У 2022/2023 навчальному році:

- 2 ЗДО (17 % від загальної кількості ЗДО) (дошкільні підрозділи Новоукраїнського та Єреміївського ліцеїв) організовували освітній процес в очному форматі, в 1 ЗДО (8 %) (дошкільний підрозділ Понятівського ліцею) освітній процес здійснювався дистанційно, 9 ЗДО (75 %) перебували на простой;

- 5 ЗЗСО (29 % від загальної кількості ЗЗСО) (Роздільнянський ліцей № 2, Новоукраїнський, Єреміївський ліцей, Бецилівська, Новоселівська гімназії) організовували освітній процес в очному форматі, 4 ЗЗСО (24 %) (Виноградарський, Калантаївський, Слобідський ліцей, Старостинська гімназія) організовували змішане навчання, а через відсутність відповідних безпекових умов у 8 ЗЗСО (47 %) було організоване навчання з використанням дистанційних технологій;

- усі ЗПО громади організовували освітній процес в очному форматі.

У 2023/2024 навчальному році:

- 6 ЗДО (50 %) (Роздільнянські ЗДО «Веселка», «Оленка», дошкільні підрозділи Понятівського, Новоукраїнського, Єреміївського, Слобідського ліцеїв) здійснювали освітній процес в очному форматі, решта 6 ЗДО (50 %) продовжили перебувати на простой;

- 4 ЗЗСО (24 %) (Слобідський, Новоукраїнський ліцеї, Бецилівська, Новоселівська гімназії) організували освітній процес очно, решта 13 ЗЗСО (76 %) організовували змішане навчання;

- усі ЗПО громади організували освітній процес в очному форматі.

У 2024/2025 навчальному році:

- у 8 ЗДО (67 %) (Роздільнянські ЗДО «Веселка», «Ромашка», «Оленка», дошкільні підрозділи Слобідського, Понятівського, Новоукраїнського, Єреміївського, Кошарського ліцеїв) освітній процес здійснювався очно, решта 4 ЗДО (33 %) (Кам'янський заклад дошкільної освіти «Сонечко» Роздільнянської міської ради Одеської області, Бурдівський заклад дошкільної освіти «Сонечко» Роздільнянської міської ради Одеської області, дошкільні підрозділи Буцинівського ліцею та Старостинської гімназії) у зв'язку з відсутністю відповідних безпекових умов з початку дії правового режиму воєнного стану продовжують перебувати на простой;

- 9 з 16 ЗЗСО (56 %) (Роздільнянські ліцеї №№ 1, 3, Кошарський, Слобідський, Новоукраїнський, Понятівський, Бурдівський, Буцинівський ліцеї, Бецилівська гімназія) працювали очно, решта 7 ЗЗСО (44 %) організовували змішане навчання;

- усі ЗПО громади організували освітній процес в очному форматі.

Таким чином, впродовж дії правового режиму воєнного стану зусиллями засновника закладів освіти комунальної форми власності створювалися безпекові умови для організації освітнього процесу очно у переважній більшості ЗО громади (87 %). Першочергового вирішення потребує питання створення таких умов ще в 4 ЗДО громади (13 %) для відновлення їхнього функціонування та забезпечення дошкільною освітою якомога більшої кількості дітей дошкільного віку.

3. Заснування, реорганізація, перепрофілювання, ліквідація закладів та установ системи освіти

За період, охоплений аналізом, Роздільнянською міською радою прийнято 20 рішень про перейменування (приведення назв ЗО у відповідність до вимог законодавства) 17 ЗЗСО (від 22 вересня 2022 року № 2726-VIII, № 2727-VIII, № 2728-VIII, № 2729-VIII, № 2730-VIII, № 2731-VIII, № 2732-VIII, № 2733-VIII, № 2734-VIII, № 2735-VIII, № 2736-VIII, № 2737-VIII, № 2738-VIII, № 2739-VIII, № 2740-VIII, № 2741-VIII, № 2742-VIII), 3 ЗДО (від 01 грудня 2022 року № 2772-VIII, № 2773-VIII, № 2774-VIII) та 1 рішення про ліквідацію 1 ЗЗСО (від 06 березня 2024 року № 3679-VIII).

Ліквідація комунального закладу «Новоселівська гімназія Роздільнянської

міської ради» відбулася після проведення громадського обговорення проєкту відповідного рішення з дотриманням визначених законодавством термінів. За інформацією відділу освіти забезпечено право здобувачів освіти Новоселівської гімназії на продовження навчання на відповідному рівні освіти: їм запропоновано продовжити здобувати загальну середню освіту в Єреміївському ліцеї. Педагогічні працівники працевлаштовані до закладів та установ освіти, розміщених на території громади.

Таким чином, ліквідація ЗЗСО громади у сільській місцевості відбулася з дотриманням вимог абзаців першого та другого частини другої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Рекомендації

Враховуючи зазначене у Висновках, управління Державної служби якості освіти в Одеській області рекомендує:

1. Розробити план заходів щодо усунення виявлених фактів недотримання вимог законодавства з питань освіти, причин їх виникнення, умов, що їм сприяють, та до 02 лютого 2026 року поінформувати управління Державної служби якості освіти в Одеській області про стан його виконання.

2. При розробці Стратегії розвитку Роздільнянської міської громади на наступні періоди врахувати результати проведеного аналізу.

3. Внести зміни до Програми розвитку освіти Роздільнянської міської ради на 2024-2026 роки, затвердженої рішенням Роздільнянської міської ради від 21 грудня 2023 року № 3615-VIII, врахувавши результати проведеного аналізу та забезпечивши узгодження заходів цієї програми із заходами, передбаченими Стратегією соціально-економічного розвитку м. Роздільна з перспективою створення Роздільнянської об'єднаної територіальної громади на період до 2025 року, затвердженою рішенням Роздільнянської міської ради від 23 грудня 2019 року № 2356-VII, та стратегіями розвитку громади на наступні періоди.

4. Проаналізувати стан виконання перспективного плану модернізації та реорганізації мережі закладів освіти Роздільнянської міської ради у 2022-2024 роках, затвердженого рішенням Роздільнянської міської ради від 22 вересня 2022 року № 2759-VIII, та розробити перспективний план на наступний період, врахувавши результати проведеного аналізу та зазначене у висновках.

5. З метою виконання вимог частини другої статті 11, абзацу дев'ятого частини другої статті 66 Закону України «Про освіту», статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту», задоволення потреби мешканців всіх населених пунктів громади в здобутті їхніми дітьми дошкільної освіти вирішити питання щодо:

- відновлення роботи закладів дошкільної освіти громади, створивши у них відповідні безпекові умови;
- ведення обліку дітей дошкільного віку;
- територіальної доступності дошкільної освіти, зокрема шляхом закріплення

територій обслуговування за комунальними закладами дошкільної освіти;

- запровадження різних форм (політик) здобуття дошкільної освіти (зокрема, забезпечення рівних умов для розвитку закладів дошкільної освіти усіх форм власності та створення умов для розвитку інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, сприяння запровадженню різних форм здобуття дошкільної освіти з урахуванням потреб дітей та вибору батьків, створення та забезпечення функціонування мобільних дитячих садків для надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти за місцем проживання дітей на територіях, на яких не забезпечено безоплатне здобуття дошкільної освіти в інший спосіб, тощо);

- охоплення дошкільною освітою 100 % дітей старшого дошкільного віку.

6. Забезпечити дотримання вимог частин другої та третьої статті 17 Закону України «Про дошкільну освіту» щодо наповнюваності груп закладів дошкільної освіти.

7. Продовжити роботу зі створення безпекових умов у закладах загальної середньої освіти громади для організації освітнього процесу очно для якомога більшої кількості учнів.

8. Забезпечити реалізацію вимог частини другої статті 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту» шляхом розподілу та закріплення території всіх населених пунктів громади між усіма закладами загальної середньої освіти громади, що забезпечують здобуття початкової та базової середньої освіти, врахувати рекомендацію, передбачену пунктом 9 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 16 квітня 2018 року № 367, щодо щорічного аналізу результатів розподілу і закріплення території обслуговування і врахування під час розподілу і закріплення за закладами освіти території обслуговування на наступний рік.

9. Забезпечити правову експертизу статутів закладів дошкільної, загальної середньої освіти громади та привести їх у відповідність до вимог законодавства у сфері освіти.

10. Забезпечити можливість доступу до позашкільної освіти якомога більшої кількості дітей з сільських населених пунктів громади шляхом розширення та сприяння функціонуванню мережі гуртків/секцій у закладах загальної середньої освіти та установах культури, розташованих в сільській місцевості, укладання угод про співпрацю між закладами позашкільної освіти та закладами загальної середньої освіти, розташованими в сільській місцевості.

11. Забезпечити своєчасне укладання угод про співпрацю з Інтегративно-ресурсними центрами для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічної допомоги та забезпечення системного кваліфікованого супроводження дітей з особливими освітніми потребами.

12. Розглянути питання щодо створення Центру професійного розвитку педагогічних працівників у громаді або укладання угод про співпрацю з Центрами професійного розвитку педагогічних працівників інших

територіальних громад для сприяння професійному розвитку педагогічних працівників громади, їх психологічній підтримці та консультуванню з питань професійної діяльності.

13. Забезпечити надання закладами освіти достовірної інформації у звітності з питань освіти.

14. Привести у відповідність до вимог законодавства Положення про Відділ освіти Роздільнянської міської ради, нова редакція якого затверджена рішенням Роздільнянської міської ради від 08 липня 2021 року № 953-VIII, та Положення про Відділ культури Роздільнянської міської ради, затвердженого рішенням Роздільнянської міської ради від 09 червня 2021 року № 750-VIII.

15. Внести зміни у посадові інструкції спеціалістів I категорії відділу освіти Роздільнянської міської ради, доповнивши їх детальним переліком функцій, які виконує працівник на даній посаді, або видати наказ про розподіл функціональних обов'язків між спеціалістами.

16. Підвищити якість підготовки та забезпечити правову експертизу проєктів рішень організаційно-розпорядчого чи нормативно-правового характеру з метою недопущення порушення вимог законодавства, перевищення визначених законами повноважень, обмеження визначеної законодавством автономії закладів освіти, посилення на нормативно-правові акти, що втратили чинність, наявності застарілої термінології.

29 серпня 2025 року

Підписи голови комісії та/або членів комісії та/або посадових осіб, відповідальних за здійснення аналізу:

Начальник відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти в Одеській області, голова комісії

Валентина САМОФАЛОВА

Головний спеціаліст відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти в Одеській області

Аліна ПАХОМОВА

Головний спеціаліст відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти в Одеській області

Ольга ЗАХАРОВА